

Школьный этап Всероссийской олимпиады школьников
по кабардинскому языку и литературе

10 -нэ класс

I. Тестым елэжь:

1. Уезгэтхащ глаголыр (16.)

- а). щхьитІ зиІэ лъэІэсщ
- б) щхьищ зиІэ лъэмыІэсщ
- в) щхьищ зиІэ лъэІэсщ

15

15

2. Мыпхуэдиз, монхуэдиз, апхуэдиз цІэпапщІэхэр (16.)

- а) относительнэ цІэпапщІэхэщ
- б) зыгъэлыагъуэ цІэпапщІэхэщ
- в) щхьэ цІэпапщІэхэщ

15

3. ТхакІуэхэм фенсэлыащ - псалъэ зэпхам яку дэль зэпхыкІэр: (16.)

- а). егъэщІыліэныгъэ
- б). зегъэкІуэныгъэ
- в). зэкІуныгъэ

15

4. Префикс зы- щытхын хуей псалъэр гъэбелджылын: (16.)

- а). ...щІепхэ бгырыпхыр
- б). ....дошхэ сабийхэр
- в). ...дэжащ спортсменхэр

15

5. Хьэрфзешэ ы макъ зэпэщІэхыу кыыщыкІуэр кыэгъэлыэгъуэн: (16.)

- а). хузэхуэмыгъакІуэу
- б). псынщІэу
- в). зригъэщІэгъуэкІыу

II. Псалъэхэр зэрызэхэт ІыхьэхэмкІэ зэпкърыхын:(по 2б.)

15

шабэрыкІуэ

депІващ

III. Псалъэхэр и пкъыгъуэкІэ зэпкърыхын: (5б.)

55

Врачыр абы еупщІащ, пщэдджыжькІэ гимнастикэ ищІрэ имьщІрэ.

IV. Пэжырытхэмрэ нагъыщэ гъэувыным и хабзэхэмрэ тегу текстыр зэгъэзэхуэжын: (5б.)

55

Л.э.жыакІуэ пэжым, нэсым, ерыщым и цІэр зыхуэфІащэр, къэзыхьІа.фыр псэ.э.мыблэжу зи ІэнатІэм бгъэдэтырщ зи ІэщІа.гъэр нэгъэсауэ зыщІэрщ.

Апхуэдэщ Щодж.энцЫкIу Алий. УсакIуэм щIэнцIгьэрэ гьэсэнэгьэрэ з.ритахэр куэд мэхьу шэчыншэу, языныкьуэ ж.эм езым и IэщIагьэр яригьэль.э.гьуащ, адреихэм и хьэл-щэнхэр шапхьэ яхуэхьу.а.щ, зыхалхьащ, ещI.нэхэр тхэным хуигьэу.ш.ащ. Ауэ и едж.а.кIуэ псоми, а егьэдж.а.кIуэ гьуээ.э.джэм зэхуэдэу яхипшар и Хэкум, лъэ.И.кьым, анэдэлхуб.э.эм, литер.а.турэм хуиIэ лъэ.а.гьуныгьэ инырщ. А лъэхьэнэм абы иригь.э.джа КIыщокьуэ Алим мыпхуэдэу итхыгьащ: Дэ тшыщ дэтхэнэ зыми анэд.э.лхубзэмрэ литер.а.турэмрэ фIыуэ ильагьу.ныр зи фIыгьэр ЩоджэнцЫкIу Алийщ, сыт щхьэкIэ жыпIэмэ, ари ди дэлэпыкьуэ.ш.у дэ япэ зэхэтх.а.щ лъэпкь пс.э.лхэкIэм щIэлъ м.э.жьамэр, аращ псалгьэр зищIысым дегупсысыным дыхуезы.гьэджар...

"Адыгэ псалгэ"

V. КIыщокьуэ Алим и усэхэм шыщу гукIэ пщIэм и сатырий тхы (4б.)

4б

Адыгьыт.уэ псоми септIуащ:
 Насын амань джи джи?
 Адыгьыт.уэ псоми кьыщалащ
 А фIыгьэр эльагьэу ди елэ иту.
 ИтIащ ажи мсееващ:
 Насынны цхьэжыу сывемьыщ, ар ситхуинтIуащ, кьэсIыкьыуащ,
 Насын дэжы, джиуэ итхыкьэ
 Уэрэу пщIысIу етIэ кьэсIыкьыу.

а). Уигу кьэкIыжа сатырхэр зыщыщ тхыгьэр „Насын“ (1б.)

1

б) Абы и темэр Уэрэ дегупыащ насынны, насын зрыдэу пщIысIу (2б.)

0

в). Гупсысэ нэхьыщхьэр насын шыщ цхьэжыу (2б.)

2

г) Усэр зэрыт жыпхьэр убзыхун (ямб, хорей, дактиль, анапест, амфибрахий); пычыгьуэкIэ зэпыудын, ударенэ тегьэувэн (5б.)

0

VI. КIыщокьуэ Алим и сыт хуэдэ тхыгьэхэм ушыгьуазэ? Я фIэщыгьэцIэхэмрэ зыщыщ жанрымрэ тхын (5б.)

4б

Усэхэр: „Насын“, „Гушыцагьэ“, „КьэуиысIэ кьудамы“
 Ротийхэр: „ШыщIэуиыкьыу“, „Иагьэ кьыщIэжыу“, „Бгыщыт хушысIу уиыкьыкьыу“
 Поэтихэр: „Би амантIы джи“, „Агьэ“

270